

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาศูนย์ต้นแบบดูแลเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการ โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมศรีสุวรรณ โรงแรมสตาร์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

การแสดงชุดที่ ๑ การเดินบาสโลป โดยชมรมผู้สูงอายุ อบต. บางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ
การแสดงชุดที่ ๒ การเดินลีลาศหรรษา โดยชมรมลีลาศบางแก้ว หรรษา จังหวัดสมุทรปราการ
นายวิศิษฐ์ ยี่สุนทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๖ ระยอง กล่าว
เปิดการประชุม

บรรยาย “แนวทางการดำเนินงานและพัฒนาศูนย์ต้นแบบดูแลเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ โดยชุมชน
ท้องถิ่นที่ยั่งยืน” โดย นางทัศนีย์ ญาณะ สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (สพช.)

การจัดบริการสาธารณสุข หมายถึง การจัดการและการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม
สุขภาพ ป้องกันโรคฟื้นฟูสมรรถภาพ และรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกเพื่อให้ กลุ่มแม่และเด็ก
กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ ที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง รวมทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไป
ที่มีภาวะเสี่ยงที่อยู่ในพื้นที่ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริม
กระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการในพื้นที่

ที่มา : คณะอนุกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ,
2557

แนวทางการดำเนินงาน

- จัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ดูแลและ ประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการบริหารจัดการหลักประกัน
สุขภาพแห่งชาติและภาคีต่างๆ ในชุมชนเพื่อร่วมกันวางแผนจัดตั้งศูนย์ดูแล และ แต่งตั้งคณะทำงาน
พร้อมผู้จัดการศูนย์ฯ (จัดทำแผนอปท. และกำหนดกิจกรรม)
- สํารวจกลุ่มเป้าหมาย ชี้นทะเบียนและจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องของศูนย์เด็กเล็ก ผู้สูงอายุและคน
พิการในพื้นที่
- จัดหาสถานที่ตั้งศูนย์ฯ (จัดหาอาคารใหม่ หรือปรับปรุงอาคารเดิมที่มีอยู่)
- ดำเนินการและติดตามประเมินผลงาน เรียนรู้และพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (ทำร่วมกันกับทุก
ภาคส่วนเป็นระยะ)

จุดเริ่มต้นที่สำคัญ: ทบทวนต้นทุนและศักยภาพ

- เสิ้งโครงสร้างและกลไกการจัดการภายในพื้นที่
- เสิ้งข้อมูลและสถานการณ์ปัญหาในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย/นโยบาย
- เสิ้งประสบการณ์จากการดำเนิน โครงการต่างๆที่ผ่านมา (ทั้งที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯและ
แหล่งทุนอื่นๆ)
- เสิ้งเนื้อหาและกระบวนการสร้างรูปธรรม ผลงานต่างๆในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นบทเรียนการทำงานในแต่ละพื้นที่

แนวทางการสนับสนุนส่งเสริมศูนย์ดูแลเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ภายใต้หลักเกณฑ์ตามประกาศฯ ข้อ ๗ (๓) โดย นายอักษฎาฐ สารสิทธิ์ สปสช.เขต ๖ ระยอง

ภาพรวมการดำเนินการกองทุนปี 58

ลักษณะของกิจกรรมที่จะของบประมาณสนับสนุนจากกองทุน

1) กิจกรรมเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ หรือสถานบริการ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

2) กิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชน หรือหน่วยงานอื่นในพื้นที่และกรณีมีความจำเป็นต้องจัดซื้อวัสดุที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ให้สนับสนุนได้ในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาทต่อโครงการวัสดุที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ที่จัดหาได้ ให้อยู่ในความดูแลและบำรุงรักษาของกลุ่มหรือองค์กรประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ที่ได้รับการสนับสนุนนั้นๆ

3) กิจกรรมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพของศูนย์เด็กเล็ก, ศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการ เป็นเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของเงินรายรับในแต่ละปีงบประมาณนั้น

4) กิจกรรมเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนากองทุนทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินรายรับในแต่ละปีงบประมาณนั้น กรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเพื่อซื้อครุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ครุภัณฑ์นั้นจะต้องมีราคาไม่เกิน 20,000 บาทต่อหน่วย โดยการจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้ระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอนุโลม และครุภัณฑ์ที่จัดหาได้ ให้อยู่ในความดูแลและบำรุงรักษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

5) กิจกรรมกรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติในพื้นที่

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การจัดบริการสาธารณสุขของกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
๒. กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน (ข้อ ๒.๑๓)
๓. กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน
๔. กลุ่มวัยทำงาน
๕. กลุ่มผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (ข้อ ๕.๑๕)
๖. กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ (ข้อ ๖.๑๔)
๗. กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง (ด้านพฤติกรรมเสี่ยง ด้านสุขภาพ ด้านการบริโภค ด้านอุบัติเหตุ ด้านสิ่งแวดล้อม)

บทบาทของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ในการสนับสนุนส่งเสริมศูนย์ดูแลเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการ

1. สนับสนุนศูนย์ดูแลเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการให้มีกิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกในพื้นที่ ทั้งในศูนย์และนอกศูนย์มีกลไกการบริหารจัดการศูนย์

2. สนับสนุนแผนงานหรือโครงการและงบประมาณให้ศูนย์ดูแลตามข้อ 1. เพื่อดำเนินงานกิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกในพื้นที่ ให้แก่เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการในพื้นที่อย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสมและจำเป็น

3. สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงาน องค์กรอื่นและประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการของศูนย์ดูแล ในระยะยาวอย่างยั่งยืน และติดตามสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สนับสนุนให้ศูนย์ดูแลตามข้อ 1. เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่าย การพัฒนาศักยภาพ และเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกให้แก่เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการของกองทุน

แนะนำผู้บริหารราชการ โดย ผศ.ดร.นิสากร กรุงไกรเพชร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโขมง องค์กรบริหารส่วนตำบลโขมง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายู่และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพระดับเขต
- ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ-ปลอดโรค เทศบาลเมืองมาบตาพุด (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองเพบ) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมผู้สูงอายุตำบลบางแก้ว องค์กรบริหารส่วนตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
- โรงเรียนผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

เวทีเรียนรู้รูปแบบและบทเรียน

- การดำเนินงานศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ คนพิการ โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดย นายสมบัติ ศิลา ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และนายวิระ นามวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ

- การดำเนินงานศูนย์ดูแลเด็กเล็ก โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ กรณีเทศบาลเมืองมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดย นางปาลิดา เสวตประสาธน์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพและคุณธรรม ช่างหล่อ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดำเนินรายการโดย ผศ.ดร.นิสากร กรุงไกรเพชร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ คนพิการ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ที่มา นายวันชัย นารีรักษ์ นายกเทศมนตรี ลงพื้นที่พบผู้สูงอายุมีอายุยืน ปัจจุบันอายุ 108 ปี (เมษายน 2558) มีแนวคิดให้ผู้สูงอายุในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบกับผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน แต่รูปแบบกิจกรรมชมรมไม่ชัดเจน จึงมีแนวคิดตั้งเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุเตรียมดำเนินงาน คูงานหลายแห่งทั่วประเทศไทย เช่น ตำบลห้วยม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีการสำรวจทุน เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

การดำเนินงาน โรงเรียนผู้สูงอายุ พัฒนามาจากกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุ รูปแบบแตกต่างจากที่อื่น เริ่ม ปี 2555 มีคำขวัญ “แก่อ่างมีคุณค่า ชราอย่างมีคุณภาพ” เพื่อกำหนดเป้าหมายและกิจกรรม เช่น แก่อ่างมีคุณค่า ควรมีกิจกรรมอะไรสำหรับผู้สูงอายุ มีการพูดคุยกันกับผู้สูงอายุแต่ละกลุ่มว่ามีความต้องการทำกิจกรรมอะไร

หลักสูตรการเรียนการสอน 1 หลักสูตร/4 ปีการศึกษา ทั้งหมด 6 รายวิชา แบ่งเป็น 2 ภาคเรียนๆ ละ 3 เดือน เรียนสัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 6 ชั่วโมง รวม 144 ชั่วโมง ทุกวันพฤหัสบดี ภาคเช้าเรียนวิชาการ ภาคบ่ายจิตอาสา เมื่อจบการศึกษามีการมอบประกาศนียบัตรชีวิต สมาชิกเริ่มต้น (2556) จำนวน 30 คน ปีนี้ (2558) มีสมาชิก 39 คน มีแผนการขยายพื้นที่ดำเนินงาน คือ เพิ่มชั้นเรียน จากเดิม 6 ชั้นเรียน มีแผนการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อความเหมาะสม เช่น ทำชิ้นงาน เพื่อเทียบประสบการณ์ผู้สูงอายุ เพื่อลดระยะเวลาเรียน เนื่องจากผู้สูงอายุบางท่านมีอายุมากแล้ว (80 ปี)

กิจกรรมที่ทำเป็นสาธารณประโยชน์ เช่น ทำกิจกรรมที่วัด พัฒนาวัด เยี่ยมผู้สูงอายุป่วยติดเตียง กิจกรรม “เทศบาลสัญจร” เยี่ยมผู้สูงอายุกลุ่มต่างๆ สำรวจ ค้นหา ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ นอกจากนี้ มีการดำเนินงานร่วมกับนักเรียนจิตอาสา และอพมก. ช่วงวันเสาร์อาทิตย์นำสังฆทานที่ได้รับความอนุเคราะห์จากวัดลงเยี่ยมผู้สูงอายุ อาบน้ำ สระผม ผู้สูงอายุที่ไม่มีผู้ดูแล

ข้อมูลผู้สูงอายุ จำนวน 2,300 คน แบ่งเป็นกลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง กลุ่มติดสังคม

การสนับสนุนของกองทุน ตั้งงบประมาณไว้ 2 กอง ได้แก่ กองสาธารณสุขฯ และกองสวัสดิการงกองทุนสปสข. ปีละ 100,000 บาท ชมรมผู้สูงอายุเขียนโครงการเสนอ เลขาฯชมรม เป็นพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลวังน้ำเย็น มีการจัดทำแผน 3 ปี ของเทศบาล (เทศบัญญัติ) แผน 3 ปี ของโรงเรียนผู้สูงอายุ คณะกรรมการประชุมทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง

ผลที่เกิดขึ้น ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุ หลักสูตร “สุขภาพกาย สุขภาพจิต” ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเบื้องต้น ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นได้ เช่น การตรวจสุขภาพเบื้องต้น (ตรวจวัดความดัน เบาหวาน ฯลฯ) มีการแสดงออกที่ชัดเจน มีทักษะการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม นันทนาการ

การติดตามและประเมินผล ประเมินความพึงพอใจ

งบประมาณ ได้จากเงินเทศบาล เงินกองทุน และเงินบริจาค คณะกรรมการจัด rally จักรยาน ได้เงินประมาณ 100,000 บาท เพื่อนำเงินเข้าโรงเรียนผู้สูงอายุ

รางวัล

- ชมรมผู้สูงอายุดีเด่นระดับเขต
- ชรรมาภิบาลดีเด่น จากกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น ปี 2549
- กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ดีเด่นระดับเขต จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 6 ปี 2557

โอกาสพัฒนา

ทุนทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ นักการศึกษา นักปกครอง ทหาร ตำรวจ ฯลฯ จิตอาสา และภาคีเครือข่าย

ปัญหาอุปสรรค

- การตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ครอบคลุม
- ข้อจำกัด เรื่อง งบประมาณ สถานที่ (หากมีผู้สูงอายุจำนวนมาก)
- ค่าใช้จ่าย เรื่องรถรับส่ง ค่าอาหารกลางวัน แก๊ส โดยให้ผู้สูงอายุเดินทางมาเอง เมื่อมาใช้สถานที่ที่วัด ทางวัดดูแลเรื่องอาหาร

โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น มีทีมงาน มีคณะกรรมการ แลกเปลี่ยน ถ่ายทอด

ปรับปรุงการดำเนินงาน ดำรงทุนในพื้นที่ มีเครือข่ายการทำงาน

มีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน “*แก่อย่างมีคุณค่า ชราอย่างมีคุณภาพ*”

ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบท มีงบประมาณสนับสนุนทั้งจากท้องถิ่น กองทุนสปสข. และเงินบริจาค

Q&A

Q: หลักสูตร 4 ปี นักเรียน 39 คน ต้องให้นักเรียนจบก่อนหรือไม่ ถึงจะมีผู้เรียนใหม่ ระเบียบการเบิกจ่ายใช้ระเบียบไหน

A: การดำเนินงานไม่มีรูปแบบตายตัว อาจปรับหลักสูตร ไม่มีค่าวิทยากร (วิทยากรส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่สาธารณสุข) ใช้จิตอาสา ระเบียบการฝึกอบรม (เบิกถูกต้อง แต่มีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

ประเด็น การเบิกจ่ายเงินกองทุน ผอ. กองฯ พุดได้นำสนใจ “ทางไม่ได้ตรงตลอด มีโค้ง เราก็ต้องโค้งตามทาง ถ้าไม่โค้งก็ตกเหว”

ศูนย์ดูแลเด็กเล็ก เทศบาลเมืองมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ที่มา

- จากการตรวจประเมินศูนย์เด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม พัฒนาการเด็ก ฯลฯ ทำให้ได้รับความร่วมมือจากแพทย์ พยาบาล สำนักสาธารณสุขฯ จับเกณฑ์การประเมินมาพัฒนาศูนย์ฯ
- เป้าหมาย ให้เด็กผ่านเกณฑ์ 95% (ทำได้ 93%)
- นายถวิล โพธิบัวทอง นายกเทศมนตรีเห็นความสำคัญด้านการศึกษา

สถานการณ์ปัญหา

- สิ่งแวดล้อม สารเคมีจากโรงงานอุตสาหกรรม
- เด็กที่ตามพ่อแม่มาทำงานที่นิคมอุตสาหกรรม (ประมาณ 50%) เช่น ช่วงเช้ามาส่งที่โรงเรียน ประมาณ 6 โมงครึ่ง ช่วงเย็นมารับประมาณห้าโมงเย็น ซึ่งครูศูนย์เด็กเล็กต้องจัดการเวลาเพื่อดูแลเด็ก

การดำเนินงาน เริ่มดำเนินงาน ปี 2555 มีการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง โครงสร้างการดำเนินงาน มีศูนย์เด็กเล็ก 5 แห่ง เช่น ศูนย์เด็กเล็กบ้านหนองแพบ (ทำเลที่ตั้งศูนย์อยู่ในบริเวณวัด ซึ่งมีต้นไม้ล้อมรอบ (ใช้ปุ๋ยชีวภาพดูแลต้นไม้) และอยู่ติดทะเล มีลมพัดผ่าน ทำให้มีปัญหาเรื่องมลพิษน้อยกว่าที่อื่น)

ภาคีเครือข่าย

- เครือข่ายชุมชน วัด โรงเรียน
- โรงพยาบาลมาบตาพุด – อบรมบุคลากร ส่งต่อบริการ
- ผู้ปกครอง – คณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก ร่วมกิจกรรมโรงเรียน กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ นำภูมิปัญญาชาวบ้าน เรื่อง ขนมไทย การถักอวนประมง จักจั่น ไบมะพร้าว มาสอนเด็ก

กิจกรรมที่ทำ

- ดูแลสุขภาพเด็กเบื้องต้น ได้แก่ การคัดกรอง ฟัน โภชนาการ ฯลฯ
- โครงการ diet & fitness จัดอาหารให้เด็กอ้วน
- ส่งเสริมพัฒนาการเด็กและให้ความรู้ผู้ปกครอง

เครื่องมือ Thai-growth แบบคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (อนามัย 55) Denver II (ประเมินซ้ำ)

รางวัล

- ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพดีเด่นระดับจังหวัด จากกระทรวงสาธารณสุข ปี 2556
- ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพระดับจังหวัด จากศูนย์อนามัยที่ 3 ปี 2557
- ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ-ปลอดโรค จากสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ปี 2557

งบประมาณ กองทุนสปสข. เทศบาล และบริษัทเอกชนที่มาบตาพุด

ปัญหาอุปสรรค การย้ายถิ่นฐานของผู้ปกครอง ทำให้ไม่สามารถติดตามเด็กได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ระหว่างการส่งเสริมพัฒนาการ ยังไม่มีการติดตามเด็กนอกพื้นที่

ศูนย์ดูแลเด็กเล็ก เทศบาลเมืองมาบตาพุด การพัฒนาคนให้มีความพร้อม มุ่งสู่ความรู้
 ทำเลที่ตั้งศูนย์เด็กเล็กเพื่อการดำเนินงาน

บททวนประเด็นที่ได้เรียนรู้และประเด็นที่จะนำไปปรับใช้จากกรณีวังน้ำเย็นและมาบตาพุด

ทบทวนการดำเนินงานของพื้นที่

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบลหนองยาวอำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา (บูรณาการงบประมาณและการทำงานในท้องถิ่น) โดยอสม.และผู้แทนจากท้องถิ่น

ประชากรทั้งหมด 9000 กว่าคนเป็นผู้สูงอายุประมาณ 800 กว่าคน ไม่มีข้อมูลประเภทผู้สูงอายุ
 สิ่งที่ได้ดำเนินการ เป็นเรื่องการหนุนเสริมการทำงานจากงบประมาณทั้งในและนอกพื้นที่ร่วมกับภาคีนอก
 ส่วนงานสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพม.และกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เข้มแข็ง ร่วมกับอบจ.ในพื้นที่ที่
 ดำเนินการดูแลทั้งผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ
 กิจกรรมที่ได้ดำเนินการ โดยใช้งบประมาณร่วมกับงบประมาณจากแหล่งอื่นๆทั้งในและนอกชุมชน คือ
 ส่งเสริมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุผ่านการจัดการของชมรมผู้สูงอายุ ดูแลการใช้ยา ประสานความ
 ช่วยเหลือของท้องถิ่น(ผ่านระบบบัญชีพจนกิจของชุมชน) เยี่ยมบ้าน ประสานการเยี่ยมบ้านและให้สวัสดิการ
 ตามความจำเป็น ดูแลกลุ่มผู้สูงอายุตามที่คัดกรองสภาพไว้โดยเน้นกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิง ยากไร้ ทำงานร่วมกับ
 อสม.(2 คนต่อ 1 หมู่บ้าน รวมมี 12 หมู่บ้าน ทั้งหมด 24 คน)

ตำบลบางวัวคนรักรักษ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา (ศูนย์แพทย์: ศูนย์ฟื้นฟูบูรณาการ) โดย รองนายกเทศบาลตำบลบางวัวคนรักรักษ์

ประชากรทั้งหมดประมาณ 10,000 กว่าคนเป็นผู้สูงอายุประมาณ 1,400 กว่าคน เป็นผู้ป่วย/ ผู้สูงอายุที่ติดเตียงประมาณ 20 กว่าคนในชุมชน ในพื้นที่มีศูนย์ดูแลเด็กของเอกชนมากเพราะเป็นเขตเมือง

โครงสร้างกรรมการบริหารศูนย์ฯชัดเจน โดยรองนายกฯดูแลโดยตรงตามที่นายกฯ(ประธานฯและคณะกรรมการกองทุนที่มีมติมอบหมายให้ดูแลศูนย์ดูแลต้นแบบฯ)

กิจกรรมที่ดำเนินการที่ผ่านมายังไม่เข้าใจบทบาทและการใช้งบประมาณกองทุนฯทำให้เงินคงเหลือรวมทั้งไม่ชัดเจนเรื่องรูปแบบวิธีการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ ที่ผ่านมาแม้จะมีศูนย์แพทย์ที่ให้บริการหลากหลาย แต่ยังเป็นเชิงตั้งรับ มีเจ้าหน้าที่กายภาพบำบัดมาแต่ก็ไม่มีผู้รับบริการทำให้ต้องเลิกจ้าง ไปในที่สุด สิ่งที่เป็นเป้าหมายจะดำเนินการเข้มข้นมากขึ้น คือ งานผู้สูงอายุ ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการชมรมผู้สูงอายุ และ การบริการในศูนย์แพทย์ในพื้นที่ คือ เน้นบริการผู้สูงอายุครบวงจร การจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือที่หลากหลายสำหรับผู้พิการ และการสร้างระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยเยี่ยมบ้านและพัฒนาศักยภาพผู้ดูแล

จังหวัดสมุทรปราการ

ตำบลบางแก้ว/ ตำบลบางโหลง/ ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ (ร่วมแรงแข่งขันด้วยกองทุนเครือข่าย)

บางพลีใหญ่ เป็นพื้นที่ที่มีศูนย์ดูแลเด็กเล็ก 4 แห่ง ตั้งอยู่ในพื้นที่โรงเรียนชั้นประถมศึกษา ปัจจุบันศูนย์เด็กเล็กทั้งหมด ยังไม่ผ่านมาตรฐานกรมอนามัย โดยเฉพาะเรื่องโครงสร้างทางกายภาพ สถานที่และสิ่งแวดล้อมระยะแรกจึงจะปรับปรุงและดำเนินงานตามมาตรฐานให้ผ่านการรับรองมาตรฐานก่อน

บางแก้ว มีการดำเนินการโดย 2 รพ.สต.ที่อยู่ในพื้นที่ กิจกรรมภาพรวมที่ดำเนินการเป็นเรื่องกลุ่มผสม. กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มสตรีแม่บ้านเชื่อมโยงกับบทบาทการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการในชุมชน ซึ่งสิ่งที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน คือ จัดตั้งศูนย์แพทย์เพื่อให้การดูแลเบ็ดเสร็จ(ทีมพร้อม งบประมาณ) หลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุ ลมนาศักยภาพการดูแลของศูนย์เด็กและศูนย์ฟื้นฟูฯ ต้องการบูรณาการการบริการ โดยทีมหมอครอบครัวและเปิดกรอบอัตราจ้างเจ้าหน้าที่กายภาพบำบัดและนักกิจกรรมบำบัดมาให้บริการใหม่

ศูนย์พัฒนาดูแลผู้สูงอายุ เทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

- จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ไม่มีศูนย์รวมการทำกิจกรรม
- ผู้สูงอายุมียุ้ย มีโรคเรื้อรัง ติดเตียง (บางราย)
- เห็นว่ายังมีผู้สูงอายุเกษียณที่ยังสามารถทำงานได้และอยากทำงาน เช่น ครู ตำรวจ เจ้าหน้าที่รถไฟ
- จำนวนผู้พิการมีมาก บางส่วนต้องการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ไปโรงพยาบาลเสียค่าใช้จ่ายเดินทาง รอคิว จำนวนผู้ป่วยที่โรงพยาบาลหนาแน่น
- ต้องการช่วยเหลือคนพิการให้สามารถดูแลตนเองได้ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- มีจิตอาสาที่อยากทำงานเพื่อสังคม
- ผู้บริหารให้ความสำคัญ มีนโยบายดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการชัดเจน

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯและบทบาทของภาคี

วิธีการทำงาน

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
2. มอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
3. หากภาคีเครือข่ายร่วมปฏิบัติงาน
4. สนับสนุนการดำเนินงาน/กิจกรรม

กองทุนสนับสนุน

1. ให้คำแนะนำการจัดทำโครงการ/กิจกรรม
2. พิจารณาอนุมัติ
3. ติดตามนิเทศ

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
- ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถใช้ประโยชน์ได้
2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลนาดี อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

แนวคิด จุดเริ่มต้นการทำงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เริ่มต้นจากแนวคิดของผู้บริหารที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จึงได้ของบประมาณจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อก่อสร้างศูนย์ฯ ได้รับงบประมาณ จำนวน 1,000,000 บาท แต่เดิมก็มีการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ แต่ทำกิจกรรมภายในศูนย์อาคารอเนกประสงค์ของเทศบาล

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลและบทบาทของภาคี

ตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น ที่ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ จึงได้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีขึ้น เทศบาลตำบลนาดีร่วมกับโรงพยาบาลนาดี ส่วนราชการในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี เช่น พมจ. ศพศ. (29) ต่างสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุในพื้นที่
โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ

เนื่องจากศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ได้เริ่มการก่อตั้งมาเป็นปีแรก คือ เพิ่งเริ่มดำเนินการในรูปแบบศูนย์ จึงเป็นปีแรกที่ศูนย์จะขอสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมือง อำเภอมือง จังหวัดปราจีนบุรี

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

- นโยบายและปัญหาที่พบ
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อตั้งจากนโยบายของกรมส่งเสริมฯ ที่ถ่ายโอนการศึกษาให้แก่ท้องถิ่น

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลและบทบาทของภาคี

ประชากรเพิ่มมากขึ้น ผู้ป่วยโรคเรื้อรังมากขึ้น

วิธีการทำงาน มีการประชุมร่วมกับภาคีเครือข่าย หางบประมาณจัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนดกิจกรรม/ระยะเวลาดำเนินงาน และติดตามประเมินผล

โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ

มีคณะกรรมการของศูนย์ฯ กลไกมีอสม. จิตอาสา กรรมการศูนย์ฯ เจ้าหน้าที่ และผู้ขับเคลื่อน

จัดทำแผนงาน/โครงการเสนอกองทุนหลักประกันสุขภาพ

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

เกิดศูนย์ฟื้นฟูคนพิการ ศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ และสมาชิกทำกิจกรรมร่วมกัน กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

มีการสรุปบทเรียน ถอดบทเรียนของศูนย์ฯ ให้สามารถเข้ามาเชื่อมรวมกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยน มีข้อมูลที่

ครอบคลุม

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

มีโครงการและกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สุขภาพกาย สุขภาพใจที่แข็งแรง)

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

การสนับสนุนงบประมาณจากภาคีเครือข่าย หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการทำงานวางแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในเขตพื้นที่และจังหวัดปราจีนบุรี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลนาดี อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

การจัดตั้งเริ่มแรกเป็นนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่จะถ่ายโอนด้านการศึกษาให้กับอปท. ในปัจจุบัน ศพด.ทต. ได้ยุบรวมทั้ง 2 แห่งเป็นแห่งเดียว เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลและบทบาทของภาคี

ปัจจุบัน ศพด.ทต. ได้ยุบรวมกันเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการใน ศพด.ทต. นาดี ได้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัย 3-5 ปี ให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้มีความเหมาะสมตามวัย ทำให้ในปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการดูแลเอาใจใส่ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วนและได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ

ศพด.ทต. นาดี มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจในการดูแลบุตรหลาน

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

- นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมตามวัย ซึ่งดูจากการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นพื้นฐาน นักเรียนสามารถสอบได้ในระดับต่างๆ ของแต่ละโรงเรียน
- รางวัลศูนย์เด็กเล็กต้นแบบด้านอนามัย

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

- การส่งเสริมด้านสุขภาพของเด็กเล็กเกี่ยวกับโภชนาการ
- การดูแลสุขภาพอนามัย
- การควบคุมโรคติดต่อ

ศูนย์พัฒนาดูแลผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอ จังหวัดสระแก้ว

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

จุดเริ่มของโรงเรียนผู้สูงอายุ เริ่มจากชมรมก่อน และกิจกรรมของชมรมเป็นรูปแบบที่ยังไม่ยั่งยืน นานที่จะมีกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุ และประกอบกันในภาวะของสังคมมีจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้น และนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองวังน้ำเย็นได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ อยากเห็นผู้สูงอายุมีอายุยืน แข็งแรง ลดภาระพึ่งพาลูกหลาน สามารถดูแลตนเองได้ กิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุ เริ่มจากการจัดโครงการก่อนจัดเป็นกิจกรรมให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีกิจกรรมร่วมกัน และศึกษาบริบทของผู้สูงอายุว่าเป็นไปในทิศทางใด กิจกรรมและความต้องการที่เหมาะสมเป็นระยะเวลา 6 เดือน เพื่อการประชาสัมพันธ์และได้นำกิจกรรมโครงการนั้นมาปรับให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยมีหลักสูตรเป็นตัวรองรับ

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลและบทบาทของภาคี

หลังจากได้จัดโครงการในระยะเวลา 6 เดือน ผลตอบรับของผู้สูงอายุมีความสนใจและอยากมาร่วมกับกิจกรรมมากขึ้น จึงจัดทำหลักสูตรเปิดเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุแบบเต็มรูปแบบ

วิธีการทำงาน

- ประชุมประชาคมผู้สูงอายุ
- เปิดรับสมัครผู้เข้าเรียน
- จัดทำหลักสูตร
- ประชุมคณะทำงาน
- นำเสนอหลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม
- ติดต่อประสานงานวิทยากรผู้สอน
- เตรียมสถานที่ให้เป็นโรงเรียน
- เปิดเรียน

บทบาทของภาคี

- กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนที่ปรึกษาเสนอปัญหาที่พบเกี่ยวกับผู้สูงอายุและวิธีการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน
- อปท./ท้องถิ่นกำหนดนโยบาย สร้างกลไกการพัฒนา สร้างแผน เสริมสร้างศักยภาพผู้นำชุมชน องค์กรด้านสุขภาพ สะท้อนข้อมูลสถานการณ์ปัญหา ร่วมวางแผนดำเนินการ จัดการและ สนับสนุนบริการที่เหมาะสม หนุนเสริมกระบวนการจัดการ

- หน่วยงานอื่นๆ (ชุมชน ภาครัฐ) ค้นหาวิธีสถานการณ์ปัญหาของผู้สูงอายุ ร่วมดำเนินการตาม บทบาท เสริมสร้างกลุ่มภาคี

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

- มีศักยภาพสร้างเสริมสุขภาพและการดูแลตนเอง
- เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การสร้างแกนนำ/เครือข่าย
- เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- สืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

- เปิดรับสมัครนักเรียนเป็นรุ่นๆ ละ 35 คน เป็น 4 ชั้นปี
- มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- มีการประเมินผลและวัดผลที่ชัดเจน

ศูนย์พัฒนาดูแลผู้สูงอายุ อบต. หนองแวง อำเภอ จังหวัดสระแก้ว

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

มีกองทุนสปสช. ดูแลกลุ่มเป้าหมายเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการ สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯและบทบาทของภาคี การประชุมคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหากกลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ แผนงาน/โครงการของสปสช.

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

ผู้ป่วยในกลุ่มเป้าหมายได้รับการดูแลเอาใจใส่

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

สร้างกลุ่มเครือข่ายจิตอาสาเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโขงมั่ง องค์การบริหารส่วนตำบลโขงมั่ง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

จากการเข้าตรวจ สพด. นำอยู่ของกระทรวงสาธารณสุข (ผลการตรวจประเมินทำให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามมาตรฐานการประเมินศพด.นำอยู่)

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯและบทบาทของภาคี

วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯมีการทำงานอย่างเป็นระบบตาม PDCA

PLAN – มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

DO – ลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

CHECK – ตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น

ACTION – ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ

- รพ.สต. มีส่วนร่วมในการให้ความรู้เรื่อง การดูแลสุขภาพ เช่น ปาก ฟัน การป้องกันและเฝ้าระวังโรคติดต่อในเด็ก และความปลอดภัยทางโภชนาการ
- ชุมชน ผลักดันและเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่งาน/กิจกรรมของศพด.

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

- ความรู้ ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการ
- สุขภาวะ และความสะอาด ความปลอดภัย
- ชุมชนและรพ.สต. มีบทบาทในการจัดการศึกษาของศพด.
- เกิดการพัฒนาและมีกิจกรรมที่ถูกต้องตามเกณฑ์ประเมิน

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

จัดระดับคุณภาพมาตรฐานของศูนย์ให้อยู่ในเกณฑ์ ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพระดับประเทศต่อไป

ศูนย์เด็กเล็ก เทศบาลเมืองมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

- นโยบายผู้บริหารสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษา
- ผลการประเมินการทำงานของศูนย์ฯ ทำให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และนำปัญหามาเป็นแนวทางแก้ไข

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯและบทบาทของภาคี

จากปัญหาในการดำเนินงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละประเด็น

- จับเอาประเด็นปัญหาเป็นวิธีการดำเนินงาน
- มีการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมิน
 - โรงเรียนพ่อแม่
 - ตรวจประเมินพัฒนาการ
 - ผ่าน ประเมินอนามัย 55
 - ไม่ผ่าน ประเมินต่อ Deven II (สงสัยล่าช้า อบรมเด็กและพ่อแม่ ส่งต่อ โรงพยาบาล กรณีมีปัญหา)
 - ตรวจฟัน
 - นิคัดวัคซีน
 - โภชนาการ (โครงการ diet & fitness จัดอาหารให้เด็กอ้วน)

เครื่องมือ (อนามัย 55 และ Denver II)

ภาคีเครือข่าย สำนักงานสาธารณสุข กองการศึกษา โรงพยาบาล ภาคเอกชน ชุมชน วัด โรงเรียน

โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ

- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (เทศบาล โรงพยาบาล) เขียนแผนงาน/โครงการ ขอใช้งบประมาณ
- ศูนย์พัฒนาเด็ก เขียนแผนงาน/โครงการขอสนับสนุนงบประมาณ

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

- มีการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก ตั้งแต่ปี 2555
- หลังจากถ่ายโอน เกิด...
 - ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพดีเด่นระดับจังหวัด ปี 2556
 - ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพระดับเขต ปี 2557
 - ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ/ปลอดภัย ปี 2557

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

รักษาระดับคุณภาพที่มีอยู่ให้มีมาตรฐานเหมือนเดิม เวลาเป็นศูนย์ต้นแบบของการศึกษาดูงานของหน่วยงานอื่นได้

เทศบาลตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

ผลการตรวจประเมินการทำงานของศูนย์ฯ ทำให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามมาตรฐานการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายู่

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯและบทบาทของภาคี

วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลฯ มีการทำงานอย่างเป็นระบบตามระบบ PDCA
Plan – มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

Doing – ลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

Check – ตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น

Action – ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

เครือข่าย

- รพ.สต. มีส่วนร่วมในการให้ความรู้และความปลอดภัยทางโภชนาการ
- ชุมชน ผลักดันและเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่งาน/กิจกรรมของศูนย์ฯ

โครงสร้างและกลไกการจัดการกองทุนฯเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดูแลฯ

มีการจัดตั้งคณะกรรมการ รพ.สต. ช่วยด้านการให้ความรู้เรื่องสุขภาพ การดูแลสุขภาพ เช่น ปาก ฟัน การป้องกัน และเฝ้าระวังโรคติดต่อในเด็ก

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

- ความรู้ ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการ
- สุขภาวะและความสะอาด ความปลอดภัย
- ชุมชนและรพ.สต. มีบทบาทในการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ
- เกิดการพัฒนาและมีกิจกรรมที่ถูกต้องตามเกณฑ์การประเมิน

ประเด็นที่ต้องการพัฒนาต่อยอด

จัดระดับคุณภาพมาตรฐานของศูนย์ฯให้อยู่ในเกณฑ์ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพระดับประเทศ

ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

แนวคิด/ จุดเริ่มต้นการทำงาน

- ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เฝ้าบ้าน ดูแลลูกหลาน ทำสวน ไม่ได้ออกสังคม
- เดิมมีชมรมผู้สูงอายุ มีกิจกรรมอยู่แล้ว
- ข้อมูล ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น นายกอบต. อยากให้เกิดเป็นรูปธรรมในการดูแลผู้สูงอายุ พาไปศึกษา ดูงานโรงเรียนผู้สูงอายุที่ตำบลหัวงุ่ม และนำมาประชาคมหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุทุกหมู่ พุดคุยกับชมรมผู้สูงอายุ และก่อตั้งเป็น โรงเรียนผู้สูงอายุในปี 2557

สถานการณ์ เหตุการณ์สำคัญ วิธีการทำงานและกิจกรรมของศูนย์ดูแลและบทบาทของภาคี

จัดตั้งคณะกรรมการ ตัวแทนจากผู้สูงอายุทุกหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียน ตัวแทนจากสาธารณสุขอำเภอ เจ้าหน้าที่อบต.

ที่ปรึกษา สมาชิก อบต. ผู้ใหญ่บ้าน นายก อบต.

จัดทำหลักสูตร “เรียนรู้ นำใช้ ถ่ายทอดได้” แบ่งเป็น 3 ปี

คำขวัญ “ชราอย่างมั่นใจ สุขวัยด้วยปัญญา” (Basic + Intermediate + Advanced)

วิสัยทัศน์ เรียนรู้ พัฒนาตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นได้

หลักสูตรขั้นต้น - รู้จริง

หลักสูตรขั้นกลาง - ปฏิบัติได้

หลักสูตรขั้นสูง - รู้จริง ปฏิบัติได้ ต่อยอดเป็น

ผู้กำหนดหลักสูตร ภาคีเครือข่าย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการ โรงเรียน (อดีต/ปัจจุบัน) กศน. รพ.สต. อสม. อบต.

กิจกรรม

- เรียนทุกวันพฤหัสบดี เข้าแถว ร้องเพลงชาติ เวลา 8.30 น. มีกิจกรรมนอกสถานที่
 - เช้า วิชาพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สุขศึกษา การดูแลสุขภาพตนเอง ศาสนาและสังคม
 - บ่าย ส่งเสริมอาชีพ เกษตรพอเพียง ฝึกปฏิบัติธรรม ออกกำลังกาย
- พาทีมโรงเรียนผู้สูงอายุ ออกเยี่ยมผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง เดือนละ 4 ครั้ง ทุกวันพุธ (มีของเยี่ยมมอบให้ งานฝีมือของโรงเรียนผู้สูงอายุ)
- ทำศนศึกษานอกสถานที่ เยี่ยมชมสวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพฯ คุกกี้ไก่ ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน

วิทยากร พระ ครู กศน. เจ้าหน้าที่รพ.สต. วิทยาเขตกระทิง ผู้ทรงคุณวุฒิ

การเดินทาง ลูกหลานมาส่ง หรือพากันมา หรือมาเอง

อาหารกลางวัน นักเรียน และครูห่อข้าวหิ้วปิ่น โนมากินด้วยกัน

ผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุ ปี 1 จำนวน 43 คน ปี 2 จำนวน 60 คน